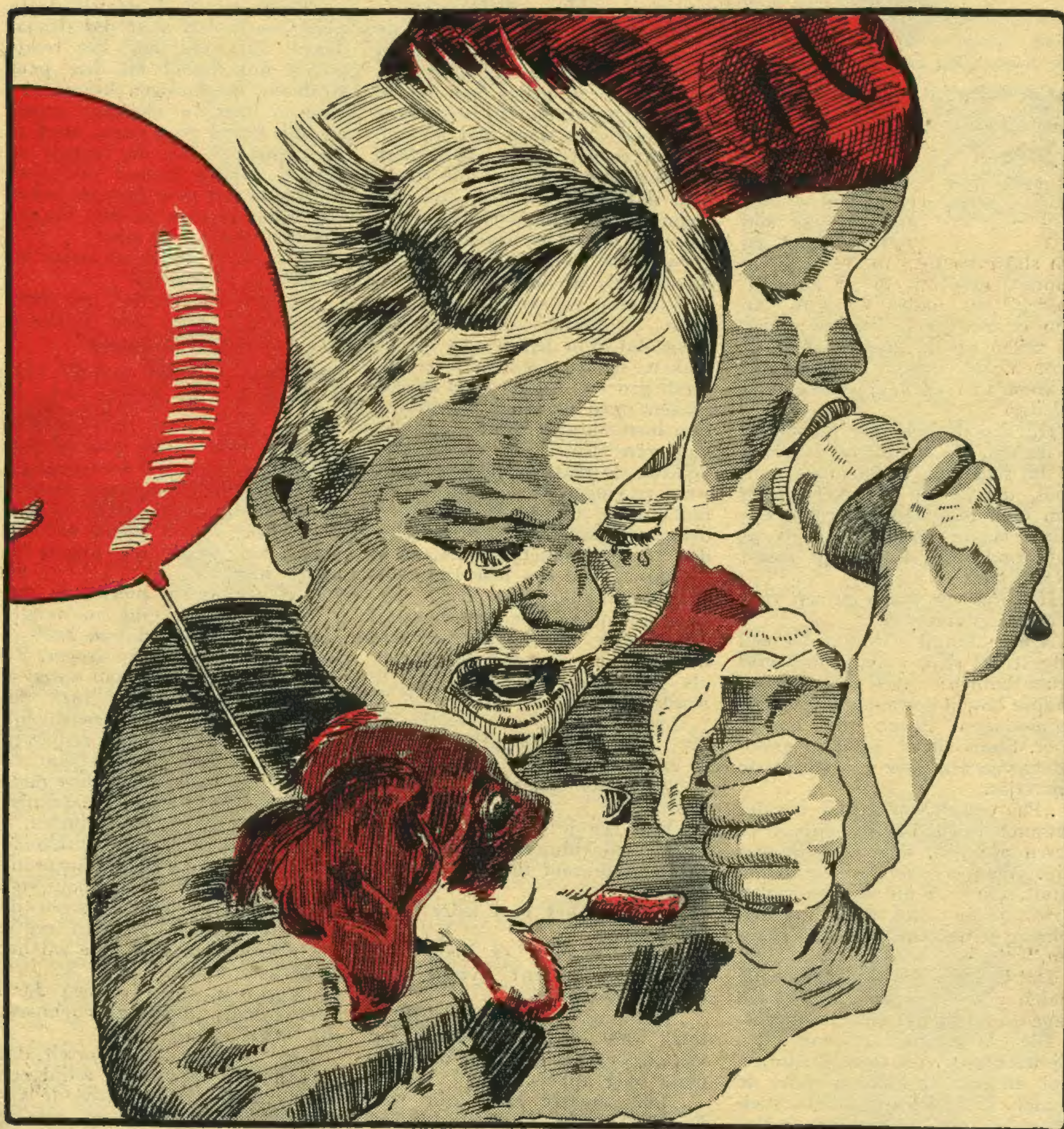
SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 21 JULI 1938

EEN SNOEPER TE VEEL!

De wraak van het appelmannetje

JONGE, wat vlaste Jaapje op dat vacantie-uitstapje met de jongens van zijn klas! Eerst met de bus, dan een flink eind met de boot en ten slotte zouden ze de hele dag kunnen ravotten in de dennenbossen en, onder toezicht van hun onderwijzers, kunnen roeien en zeilen op de grote plassen en vennen. De jongens droomden er gewoon van en Jaapje zeker niet minder.

Hij liep de hele dag plannetjes te maken. Hij zou dit en dat doen en hij had alvast zijn mooie zeilboot, die hij op zijn verjaardag van oom Jan had gekregen, een nieuw laagje verf gegeven. Want dat stond vast : dat bootje moest en zou mee.

Het was erg warm en een vrije Woensdagnamiddag.

Achter Jaapje's woning lag een uitgestrekt stuk weiland met veel vruchtbomen: appels en peren, en Jaapje bracht gewoonlijk zijn vrije namiddagen tussen die bomen door. Soms alleen, soms in gezelschap van een paar van zijn beste vriendjes.

„Pas op, Jaapje," had moeder gewaarschuwd, „geen appels of peren plukken, want ze zijn niet rijp. Wanneer je in een boom klimt, zou je 'r uit kunnen vallen en als je met stokken werpt, beschadig je de takken en de vruchten."

Dat had moeder al verschillende malen gezegd en Jaapje wist nu bepaald zeker, dat het niet mocht.

Die Woensdagnamiddag liep hij weer met zijn twee vriendjes, Rob en Bob, te kuieren onder de bomen. Ze hadden al allerlei spelletjes bedacht, gevoetbald en met grote gummiringen gegooid en ze begonnen zich loom en moe te voelen.

Rob had al een paar keer de sappigheid van een paar afgevallen wormstekige vruchten geprobeerd, maar met een grijns had hij ze weer weggeworpen. Hij herinnerde zich maar al te goed, dat hij zich vroeger eens te goed had gedaan aan onrijpe vruchten en hoe slecht hem dat was bekomen. Nee, hij bedankte er lekker voor, weer een hele dag in bed te liggen met een gevoel, of er gloeiende ijzers door je ingewanden woelden.

Nu zaten ze samen onder een boom en fantaseerden over het reisje, dat ze in de vacantie gingen maken. De bus, waarmee ze het eerste gedeelte van de tocht zouden maken, werd hoe langer hoe groter, hun boot nam de afmetingen aan van een zeekasteel en ze bevolkten de plassen en de vennen, waar ze gingen roeien, met allerlei fantastische dieren, die hen wel deden griezelen, maar het uitstapje des te aantrekkelijker maakten.

Jaap had al een hele tijd zwijgend zitten kijken naar drie mooie, blozende appels, die, een meter of drie boven zijn hoofd, aan het uiteinde van een tak hingen en als het ware smeekten om te worden geplukt.

Och, wat zagen ze 'r verleidelijk uit! Jaap kreeg er het water van in zijn mond.

„Net voor ieder één," zuchtte Jaap.

„Wat zeg je?" vroeg Rob, die juist in gedachten een reuzenkanjer van een brasem uit het ven had gehaald.

„Ik zeg: net voor ieder één," zei Jaap.

„Denk je, dat er maar drie brasems in zitten?" vroeg Rob verontwaardigd.

„Brasems?" zei Jaap minachtend, want hij had een hekel aan vis, „ik heb het niet over brasems, maar over appels."

„Ja," zuchtte Bob, „die wou ik wel hebben. Mijn tong plakt aan mijn keel van de droogte. Maar ze zijn nog niet rijp."

„Toch wel," beweerde Jaap, „kijk maar eens naar dat drietal daar." Hij wees naar het trosje boven hun hoofd en drie paar stralende jongensogen keken verlangend naar die blozende appels en hun mond ging open, alsof ze verwachtten, dat die appels er vanzelf zouden komen invliegen. Ze slikten een paar keer en keken elkaar aan en toen zei Bob, die een eigenwijs persoontje was:

„Ze zien d'r mooi uit, maar we moeten er af blijven."

„Ik ben hier thuis," zei Jaap parmantig. „Alles wat je ziet is van mij. Ook die appels."

„Appeltje, appeltje aan die tak,
'k Had je veel liever hier, in mijn zak,"

neuriede Bob en hij ging languit op zijn rug liggen, om dat bekoorlijke drietal beter te kunnen bewonderen. En hij dacht: als er nu eens een orkaan kwam of een aardbeving, dan vielen die appels er ongetwijfeld af.

Maar er kwam niets van dat allemaal. De zon ging hoe langer hoe feller steken en hun keeltjes werden hoe langer hoe droger. En wanneer ze nu weggegaan waren of weer begonnen waren met een spelletje, dan zou er vermoedelijk niets gebeurd zijn, maar ze bleven liggen, alle drie naast elkaar en zwegen en keken, en hoe meer ze keken, hoe mooier en blozender die appels schenen te worden.

„Ik ga die drie appels plukken," zei Jaap plots, terwijl hij opsprong en naar de stam van de boom liep.

„Niet doen, Jaap," schreeuwde Rob, „niet doen, want dan terg je het appelmannetje en die zal het je betaald zetten."

„Appelmannetje?" vroeg Jaap verwonderd, „nooit van gehoord. Jij, Bob?"

„Ja," zei Bob. „Men vertelt, dat er aan elke appelboom altijd een paar vruchten hangen, die de appelkabouters voor hun koning

uitkiezen. Het zijn natuurlijk de beste vruchten en daar mag niemand aankomen. Anders haalt hij zich de wraak van de appelkabouters op de hals."

Jaap bleef staan aan de voet van de boom. Hij keek naar de zwaar beladen takken. Vreemd, er waren maar drie appels, die er zó blozend uitzagen. De andere waren nog lang niet rijp. Zou het inderdaad...

Maar de verleiding was te sterk.

„Die bomen zijn van ons en ook die vruchten," zei hij. „Als die kabouters appels willen hebben, moeten ze die kopen, net als andere mensen, die geen appelbomen hebben. Ik ga die appels plukken. Geef mij eens een zetje, Bob, dat ik bij die onderste tak kan."

Bob durfde niet te weigeren, toen hij zag, dat Jaap zo vastbesloten was. Hij vouwde zijn handen, Jaap zette zijn ene voet in de holte en.... wip, daar hing hij al te bengelen aan de onderste tak van de boom. Hij slingerde een paar keer heen en weer en met een flinke zwaai kregen zijn voeten de tak te pakken en wrong hij er zijn lenig lichaam op.

Toen hij te paard zat op die tak, keek hij naar beneden en riep lachend:

„Nou, jongens, ik zie geen kabouters of wat ook. Jammer dat de appels niet rijp zijn, anders zou ik eens flink schudden. Zeg, wat zijn jullie toch bangeriken!"

Rob en Bob hadden zich verwijderd vanonder de boom en keken wantrouwend naar de takken. Ze hadden wel nooit geloof gehecht aan dat sprookje van de appelkabouters, o nee, maar toch.... ze voelden zich niet op hun gemak. Je kon nooit weten.

Jaap zou eigenlijk ook het liefst weer naar beneden zijn gekomen, maar hij vreesde, dat de jongens hem nadien zouden uitlachen. Voorzichtig kroop hij verder. Ja, nu was hij bij die tak, waaraan die drie appels zo heerlijk hingen te blozen.

„Kom er af, jô," riep Rob. „Je kunt er nooit bij."

Dat was een belediging, vond Jaap. Er niet bij kunnen? Nou, dan zou hij eens wat laten zien.

Kijk, daar zat hij al op die tak. Nog anderhalve meter en dan kon hij die lekkere vruchten bemachtigen. O, wat zou die appelkabouter op zijn neus kijken! Jaap grinnikte en kroop verder. De tak veerde op en neer en Jaap vond het heerlijk. Ziezo, nu was hij er bijna.

Een kraai vloog voorbij en kraste luid:

„Ga gauw terug," riep ze, „ga gauw terug."

Maar daar stak Jaap zijn hand al uit. Hij voelde de zachte ronding van de vrucht en zijn verlangen werd nog groter. Hij verzette zijn voet en toen gebeurde het.

Er kraakte iets. Jaap gilde en terwijl Rob en Bob wegvluchtten, viel hij naar beneden, vlak op de tak onder hem en vandaar in het malse weiland, waar hij halfverdoofd bleef liggen in de schaduw van de boom.

Rob en Bob kwamen weldra weer aanlopen en knielden bij Jaap neer.

„Mijn been," zuchtte Jaap, „o jongens, wat prikt mijn been."

Rob keek omhoog. De drie appels hingen nog steeds aan de tak, die wel gebroken was, maar niet afgeknapt.

„Ik heb het wel gezegd," zei Rob. „Het appelmannetje heeft je gezien. Dat kon nooit goed uitvallen."

En het viel niet goed uit. Want toen Jaap in huis was gebracht en de dokter er aan te pas was gekomen, bleek Jaap zijn been te hebben gebroken. O nee, nu alles gezwachteld was, had hij niet zoveel pijn meer, maar.... wat hem het meest pijn deed, was het feit, dat er van dat uitstapje met bus en boot niets zou komen en dat er in moeders ogen zo'n stil verwijt lag, alsof ze wou zeggen: „Ik heb je vertrouwd, Jaap, en je hebt mijn vertrouwen beschaamd!" En daarom had Jaap een brok in zijn keel, toen hij Rob en Bob een hand gaf, maar hij klemde de tanden opeen en zei, terwijl moeder het kussen onder zijn hoofd schikte:

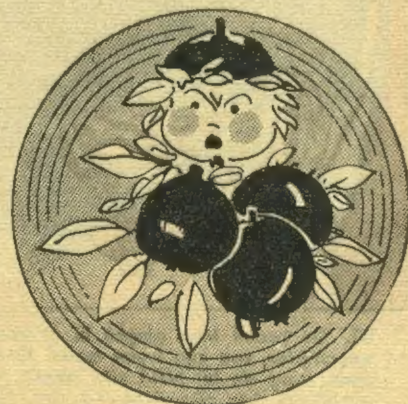
„Toch fijn, hè, moeder, dat we nu de hele dag samen kunnen blijven?"

Moeder glimlachte en knipoogde eens tegen Rob en Bob, want ze voelde, dat Jaap begreep, waar het had gehaperd en dat hij in de toekomst nooit meer de wraak van de appelmannetjes zou trotseren.

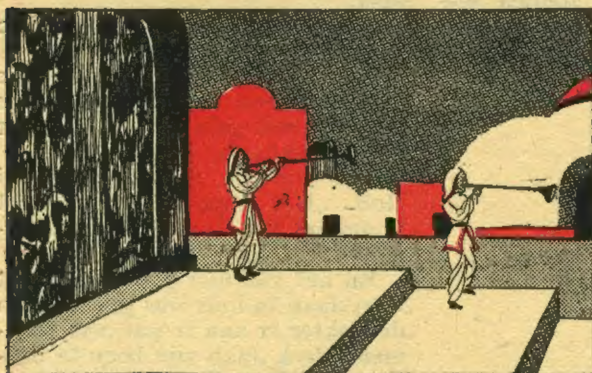
V. LATTE

Nu zaten ze samen onder een boom en fantaseerden over het reisje....

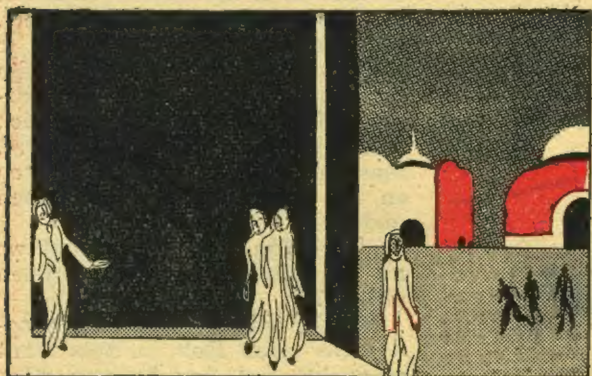
SAN MIN
DE STAD ONDER ZEE

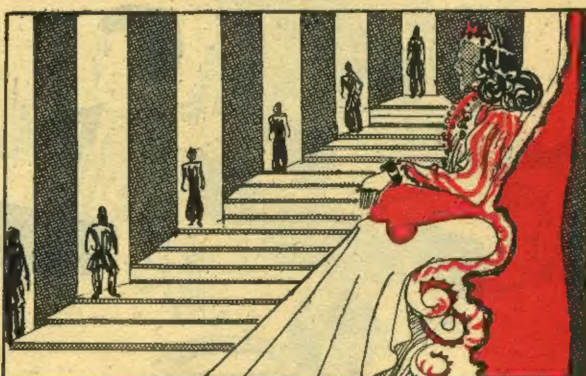
79. „Lach niet," zei professor Klein zachtjes, „ze hebben geen ogen en dat is hun eigen manier van zien." Ze stonden nu voor een groot gebouw met brede trappen en op die trappen stonden zes Mins, die bijna drie meter lange trompetten droegen.

80. Ze zetten die aan hun mond en er kwamen vreselijk schelle tonen uit. Net of iemand gilde. De Mins staken allemaal hun armen in de hoogte. „Dat is het paleis van den keizer," zei de prof. „We moeten voor den keizer verschijnen."

81. De schitterende poorten van het gebouw gingen open. Er kwamen nog meer Mins, maar ze zagen er allemaal perkamentachtig uit. Het drietal beklom de trappen en de twaalf Mins, die hen gevangen hadden genomen, gingen mee.

82. De prof, die een studie van de Min-taal had gemaakt, luisterde scherp. De keizer — het was nu keizer Kwa die regeerde — wilde hen zien en horen. En daarom had hij in vol ornaat plaats genomen op zijn gouden troon.

83. De twaalf Mins gingen in groepen van zes aan weerszijden van zijn troon staan. Kwa was een zeer oude Ming en hij hield zijn vingers naar het drietal uitgestrekt. Aan elke vinger zat een zware gouden ring.

84. „Het is op doodstraf verboden," zei hij in de Ming-taal, „San Min te betreden. Niemand, die er binnendringt, mag San Min ooit verlaten. Waarom hebben deze vreemdelingen ogen, die de Mins niet bezitten?"

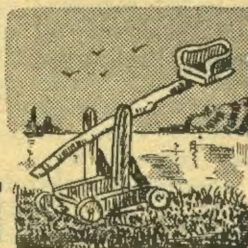

ZIJN GEWICHT IN GOUD WAARD.

IN VELE OOSTERSE RIJKEN IS HET DE GEWOONTE, DAT DE VORST OP ZIJN VERJAARDAG GEWOGEN WORDT MET GEWICHTEN, DIE VAN ZUIVER GOUD ZIJN. DE WAARDE VAN DAT GOUD WORDT DAN MEESTAL VOOR DE ARMEN BESTEED. OP ONZE AFBEELDING WORDT DE BEKENDE OOSTERSE HEERSER *AGA KHAN* GEWOGEN. DEZE MAN HEEFT 78 MILLIOEN VOLGELINGEN, VERSPREID OVER SYRIË, IRAK, PERZIË, TURKESTAN, INDIË, MALAKKA, ZANZIBAR EN MADAGASCAR. WIE WIL WETEN HOE DE VOLLEDIGE NAAM VAN DEZE VORST IS, MOET ONTHOUDEN DAT DEZE EIGENLIJK LUIDT *MOHAMMED, MOULANA, HAZAR IMAN SARKAR SAHIB' SJAH AGA SULTAN KHAN III.*

EEN OUDERWETSE STRAF.

KOOPLIEDEN, DIE ER IN VROEGER EEUWEN OP BETRAPT WAREN, DAT ZIJ HUN KLANTEN BEDROGEN, MOESTEN VOOR STRAF PLAATS NEMEN IN DE STOEL VAN DAT VREEMDE INSTRUMENT, DAT HIERBIJ STAAT UITGETEKEND. ZIJ WERDEN DAN EEN PAAR MAAL ONDER WATER GEDOMPELD EN MET EEN NAT PAK NAAR HUIS GESTUURD.

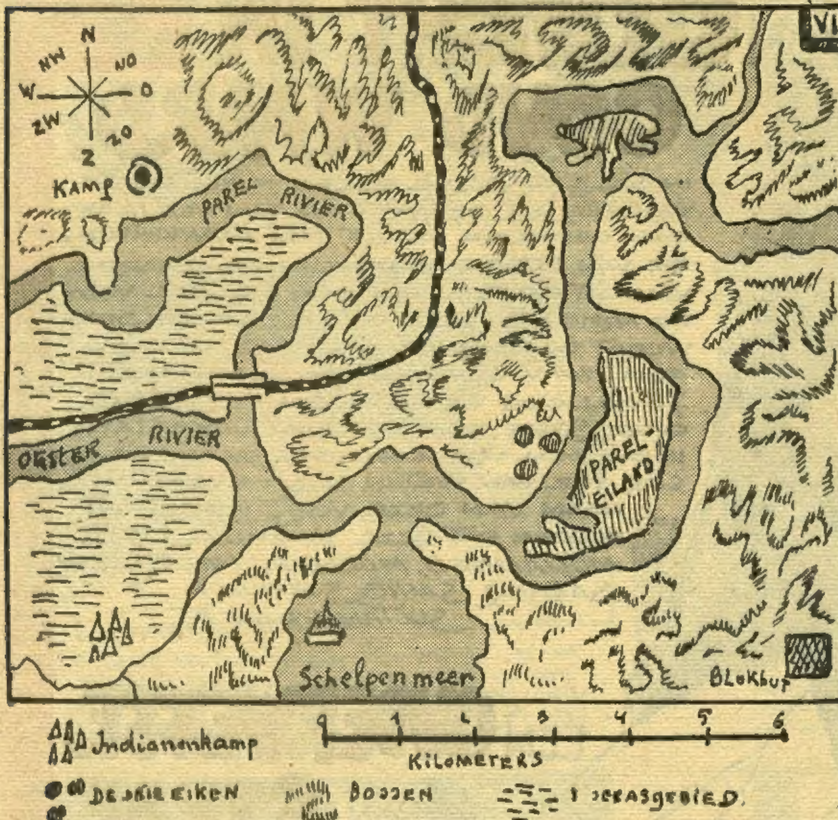

DE „STENEN ZONDER TAL"

EEN BEROEMDE BEZIENSWAARDIGHEID IN ENGELAND ZIJN DE Z.G. *„STENEN ZONDER TAL"* DIE MEN BIJ HET PLAATSJE AYLESFORD VINDT. ZIJ DANKEN HUN EIGENAARDIGE NAAM AAN HET FEIT, DAT MEN TELKENS, WANNEER MEN DE STENEN TELT, EEN ANDERE UITKOMST KRIJGT.

BONT ALLERLEI

Spoorzoekers No. 6

Vier kampeerders willen de blokhut van den Indiaan Kraaloog opzoeken. Ze verdelen zich in twee groepen A en B. De eerste groep A legt volgende weg af vanuit het kamp in het noorden: ½ kil. tot aan de Parelrivier in het zuiden, steken de 1 ½ kil. brede rivier over, bereiken 1 km. verder de Oesterrivier en ten slotte door 't moeras het Indianenkamp. Daar horen ze dat ze verkeerd lopen, slaan af naar 't oosten, bereiken het Schelpenmeer dat ze oversteken per boot en na 4 km. de blokhut, waar groep B al lang present is.

Groep B ging vanuit het kamp naar het zuidoosten, stak de Parelrivier over, het moeras en nog eens de Parelrivier, dan de spoorlijn en bij de Drie Eiken nog eens de rivier, het Pareleiland en voor de laatste maal de rivier. Een Indianenpad bracht hen naar de blokhut, waar ze nog lang moesten wachten op groep A en luisterden naar de sprookjes van Kraaloog.

Welke figuur heeft de route van groep A en B afgelegd?

Hoeveel kilometers hebben beide groepen afgelegd?

Zorgvuldig de aangegeven weg uitstippelen.

Drie-woorden-rebus 34

Het eerste woord heeft dezelfde betekenis als ophitser.

Het tweede is hetzelfde als ondoordacht, onbezonnen.

Het derde betekent een nagerecht, dat jullie allemaal graag hebben.

Oplossingen vorig nummer

WIE DOET HET HEM NA?

DRIE-WOORDEN-REBUS 33

1. Roeien (R-o-ei-e-n).
2. Rekken (R-(h)ek-ke(rs)-n).
3. Richten (R-(a)icht-e-n).

WAAR ZIJN ZE?

Verborgen namen

In elk van onderstaande zinnetjes zijn twee namen van bomen verborgen. Jullie kennen ze allemaal.

1. En toen zei de sjeik: „Je bent dol, man, ga weg."
2. Frits riep mij, net toen ik op de deur beukte.
3. De blindeman had een hond en diens naam was Keesje.

Waar is de vierde maaier?

De oogst is begonnen. Er is al een massa afgemaaid, maar er valt nog veel te doen. De mannen hebben het druk, want alles moet op tijd af en binnen. Waar mag de vierde man toch blijven? Ze hebben hem hard nodig en zien hem nog steeds niet. Jullie wel? Zoek maar eens goed, want hij is beslist in de buurt.

Hoe bewaren we onze bloemen en hun kleuren?

IN deze maanden van 't jaar vinden jullie nog zulke prachtige bloemen en vooral de kleuren vinden jullie fijn. Zou je ze niet graag bewaren, zoals ze zijn? Nou.... met een beetje geduld en voorzichtigheid kan dat. Luister maar eens goed.

De bloemen die je wilt bewaren moet je verzamelen of plukken zodra de knoppen ten volle zijn geopend. Ze moeten volkomen droog zijn. Zijn zij dat niet, dan eerst een tijdje met de steel omhoog ophangen in een warme plaats.

Fig. 1. De bloemstengels worden zorgvuldig op de spelden gestoken.

Dan heb je nodig: een ruime doos, liefst van blik, en zand dat zo fijn mogelijk is. Dit zand moet je eerst grondig wassen, totdat er geen vuil meer bovendrijft. Dat wil zeggen een keer of tien.

Je spreidt dat zand dan uit om te drogen. Is het droog, dan wordt het in een oven, op een zuivere plaat b.v., heel warm gemaakt.

Op de bodem van je doos leg je 'n karton, waardoor je spelden hebt gestoken, een speld voor elke bloemstengel. Steek die stengel nu goed vast op de speld, zodat de bloem r e c h t o p staat. De

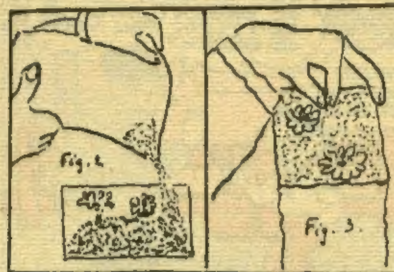

Fig. 2. Men vult een zakje met zand en laat dit voorzichtig in het bakje glijden. Fig. 3. Voordat men verder aanvult, zorgt men dat de kelken der bloemen geen omgevouwen deeltjes krijgen. Nadien krijgt men er die vouwen niet meer uit.

lengte van die stengel hangt natuurlijk af van de diepte van je doos! Zitten alle spelden vol, dan begint het voornaamste: giet nu het heel warme zand heel voorzichtig in de doos, maar zorg er voor, dat de bloemen goed rechtop blijven staan, en er geen blaadjes zijn omgekruld enz. Nu sluit je de

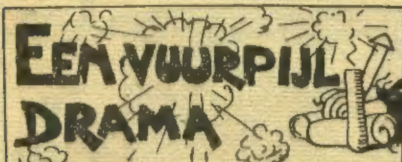
Fig. 4. Het resultaat van de bewerking. De bloemen kunnen nu jarenlang meegaan.

doos, die thans vol zand is en je laat haar 48 uur staan op een droge plaats. Na 48 uur kun je 't zand uitgieten. Maar: wees nu voorzichtig! De bloemen zijn ontzettend teer. Wanneer het uitdrogingsproces goed is, dan kun je die bloemen, die hun natuurlijke kleuren hebben behouden, bewaren zolang als je wilt. Je moet er echter op letten dat de zon er nooit direct op valt, want dan verbleken de kleuren. Je kunt ook takjes met groene blaren op die manier drogen, maar die verliezen veel van hun groene kleur. Probeer het nu eerst eens met een eenvoudige bloem, voordat je met duurdere soorten begint. Zorg, dat alles goed d r o o g is en ga voorzichtig te werk. Dat is de helft van het succes.

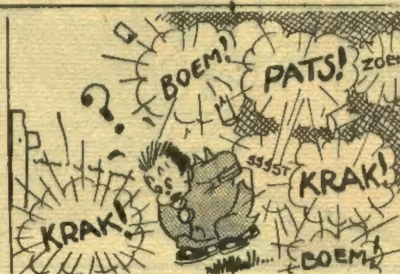

EEN ONVERWACHT RESULTAAT

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB.

GELUK BIJ EEN ONGELUK!

17

